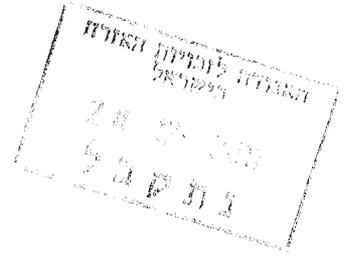

מדינת ישראל
משרד המשפטים
לשכת המשנה לפרקליט המדינה
(תפקידים מיוחדים)

י"ב כסלו תשע"ב
8 דצמבר 2011
מס' תיק: 139-10-6
מס' מכתב: 811-99-2011-004802

לכבוד
עו"ד אבנר פינצ'וק
האגודה לזכויות האזרח בישראל
החלת בנימין 75
תל אביב 65154

**הנדון: חשד לביצוע עבירת הסתה לגזענות - פרסומים בשם הרב שמואל אליהו הכוללים
התבטאויות גזעניות לכאורה נגד הציבור הערבי**
סמך: פנייתך מיום 19.11.10; פנייתך מיום 8.12.10

הריני להודיעך כי בעקבות תלונות שונות שהגיעו למשרדנו החליט היועץ המשפטי לממשלה על פתיחה בחקירה פלילית נגד הרב שמואל אליהו, רב העיר צפת, בחשד לפרסום הסתה לגזענות, בגין התבטאויות שונות שהתבטא נגד הציבור הערבי [בראיונות שהעניק לתקשורת]. בה בעת, החליט כי אין מקום לפתיחה בחקירה פלילית בגין פסק ההלכה שפרסם הרב שמואל אליהו.

כפי שפורסם בעבר, בעקבות תלונות שהתקבלו על רקע פרסומו של פסק הלכה (המכונה "מכתב הרבנים") שהוציא הרב שמואל אליהו, רב העיר צפת, ביחד עם עוד כחמישים רבנים אחרים, לפיו אין למכור או להשכיר דירות למי שאיננו יהודי, ובעקבות התבטאויות שונות של הרב אליהו בתקשורת, המתנייחות לציבור הערבי, הנחה היועץ המשפטי לממשלה את הגורמים הרלבנטיים במשרדנו, לבחון את האמירות המיוחסות לרבנים. בהמשך לכך נבדקו הדברים בפרקליטות המדינה, והוכנה חוות דעת בעניין.

לאחר עיון בחוות דעת הפרקליטות, ולאחר שנתקיימה ישיבה בהשתתפות כלל הגורמים הרלבנטיים, החליט היועץ המשפטי לממשלה לאמץ את עמדת פרקליט המדינה, והורה על פתיחה בחקירה פלילית נגד הרב אליהו, בחשד לפרסום הסתה לגזענות, בגין התבטאויות כוללניות נגד ערבים, אשר נאמרו במסגרת ראיונות שהעניק לכלי התקשורת, המעלות חשד לפרסומים גזעניים. התבטאויות אלה כוללות בין היתר משפטים שהובאו בפרסומים שונים בשם הרב אליהו, כגון:

"התרבות הערבית היא אכזרית מאוד"

"אצל הערבים מדובר בקודים אחרים, בנורמות אלימות שהפכו לאידאולוגיה. כמו שהגניבות החקלאיות אצל הערבים הן אידאולוגיה. כמו שסחיטת דמי חסות מהמשקים החקלאיים בנגב היא אידאולוגיה."

"ההתנהגות שלהם לא נעימה. הכניסו אצלנו לשכונה של עמידר אישה ערבייה זקנה. לכאורה לא מזיקה. רק הגיעה וכבר הפכה למטרד. בכל שבת מגיעות לבקר אותה עשר מכוניות של

ערבים, כל הכפר אצלנו. משמיעים מוזיקה. עושים רעש. מעיזים להתנהג בשכונות יהודיות כמו שלא יעזו להתנהג בכפר לעולם".

"ברגע שאתה נותן מקום לערבי בתוכנו, לוקח לו חמש דקות להתחיל לעשות מה שהוא רוצה".

"ערבים מתנהגים אל הנשים שלהם, על פי נורמות חברתיות שמגובות בקוראן ולפיהן מותר להרביץ לאישה ושם זה לא מכות עדינות. זה מכות עם כסאות, התעללות שבסופה הבחורה מגיעה לבית החולים לאחר שעברה את סיוט חייה"

"יהודי לא צריך לברוח מהערבים. יהודי צריך להבריח ערבים"

"גירוש הערבים מהשכונות היהודיות הוא חלק מהאסטרטגיה"

בהקשר זה יצויין, כי בעבר, בשנת 2006 הועמד הרב אליהו לדין בגין עבירות של פרסום הסתה לגזענות בשל דברים שפרסם אודות הציבור הערבי. לאחר מגעים שנוהלו בין ב"כ של הרב למדינה, סוכם כי הרב ייצא בקריאה ברורה ונחרצת, שתכלול הסתייגות חד-משמעית מהדברים שיוחסו לו בכתב האישום, ויתנצל בפני אלה שנפגעו מדבריו. הרב עשה כן, ולאחר הודעת הרב לתקשורת חזרה בה המדינה מן האישום. גם נסיבה זו עמדה לנגד עיני היועץ המשפטי לממשלה בהחלטתו על פתיחה בחקירה בגין הפרסומים החדשים.

בה בעת החליט היועץ המשפטי לממשלה, אף זאת בהמלצת הפרקליטות, כי אין מקום לפתיחה בחקירה פלילית בגין פסקי ההלכה שפרסם הרב אליהו, ביחד עם עוד 17 רבנים (במקרה אחד) ו-49 רבנים (במקרה שני), לפיהם אין למכור או להשכיר דירות למי שאיננו יהודי.

ביסוד ההחלטה עומדים הטעמים שלהלן:

ראשית, סבור היועץ, כי יקשה להוכיח שפסק ההלכה האמור פורסם מתוך "מטרה להסית לגזענות", כנדרש על-פי החוק. שנית, מבחינת הדברים עולה כי ההגנה שמעניק החוק, לגבי "פרסום ציטוט מתוך כתבי דת וספרי תפילה, או שמירה על פולחן של דת" (סעיף 144ג(ב) לחוק העונשין), עשויה לעמוד לרבנים בהקשר של פרסום פסק ההלכה. שלישית, עמדתי היא, כי כאשר מדובר בפסק הלכה, יש להימנע במידת האפשר מהליכים פליליים, אלא אם מדובר במקרים חמורים במיוחד, כגון פסקי הלכה המתירים פגיעה פיזית בציבור מסוים על רקע גזעני, או בהתקיים נסיבות מתמירות אחרות המצדיקות פתיחה בחקירה.

בכבוד רב,

שי ניצן

משנה לפרקליט המדינה

(תפקידים מיוחדים)

העתק:

רח"ט תביעות – תני"צ יעל אידלמן